

Ateities mokykla jau šiandien?

dr. Saulius Žukas
Baltų lankų vadovėliai

Kuo bus ypatinga ateities mokykla? Ji bus įdomi.

- Vaikams įdomi, nes kalbės apie **Juos**, apie dalykus, kurie artimi **Jų** patirčiai.
- Vaikams įdomi, nes joje bus kalbama apie realų, **Juos** supantį pasaulį.

Kuo bus ypatinga ateities mokykla? Ji bus kūrybiška.

- Mokykloje vaikai įsitrauks į kūrybiškus problemų sprendimus.
- Vaikai domėsis ir teorija, nes praktinė veikla, problemų sprendimai kels jiems teorinius klausimus.

Kuo bus ypatinga ateities mokykla? Mokymąsi lydės teigiamos emocijos.

Kūrybiškas įsitraukimas į mokymąsi garantuoja teigiamą emocinį mokinio santykį su tuo, ko mokomasi.

Disciplina paremtas įsitempimas mokymosi metu negarantuoja teigiamo emocinio santykio su tuo, ko mokomasi.

Ko tikrai reikės mūsų vaikams ateityje?

- Jie turės tapti iniciatyviomis, savarankiškai (t.y. kritiškai) galvojančiomis asmenybėmis.
- Jie turės mokėti dirbti komandoje ir gebėti padėti kitiems.
- Jie turės kūrybiškai rasti problemų sprendimus komplikuoiose situacijose.
- Jie turės tapti savivertę jaučiančiomis ir pradėtus darbus baigti gebančiomis asmenybėmis.

Kaip mes galime padėti savo vaikams?

- Didinkime mokinių veiklos motyvacijas:
 - Duokime rinktis ir pasitikėkime jais (pavyzdžiui, duokime rinktis skaitytiną tekstą, projekto temą, aptariamo dalyko aspektą, į kurį mokinys gilinsis);
 - Nevaržykime fantazijos, nebauskime už klaidą, klaidos aptarimą paverskime žaisminga savirefleksija.

Ko moko kinas Jack Ma?

- Jei nepakeisime vaikų mokymo, po trisdešimties metų mūsų vaikai nesugebės konkuruoti su mašinomis.

Ko siūlo mokytis Jack Ma?

Mokėme žinių, bet to nepakanka, reikia mokytis: **vertybių, tikėjimo, nepriklausomo galvojimo, darbo grupėje, rūpinimosi kitais.**

Reikia mokytis viso to, kuo žmogus skiriasi nuo mašinos: **sportuoti, muzikuoti, tapyti, kitų menų.** Taigi turime mokytis unikalių dalykų, kurių negali padaryti mašinos.

Integravimas – vienas iš neišvengiamų ateities veiklos bruožų

- Integravimas – tai skirtingų dalykų jungimas į visumą.
- Integravimas ugdymo procese – tai skirtingų disciplinų jungimas kalbant apie tą patį dalyką; tai gebėjimas – ar net įprotis – į tą patį dalyką pažvelgti iš skirtingų pozicijų.
- Integruodami skirtingus požiūrius į tą patį dalyką kuriame visuminį – holistinį – pasaulio suvokimą.

Disciplinos – tai „kalbos“ plačiaja prasme

- Mokomieji dalykai ar disciplinos yra būdai, kalbos, kuriomis aprašome, aptariame pasaulio reiškinius.
- Mokomieji dalykai – tai savotiški akiniai, per kuriuos žvelgiame į pasaulį, kurie išryškina skirtingus aptariamo (matomo) dalyko bruožus.
- Kalbos ar žvelgimo būdo keitimas, perkodavimas yra savaimė produktyvus, nes garantuoja informacinį prieauglį.

Kompleksinis kylančių problemų sprendimas

- Aptariami gyvenimo reiškiniai, kylančios problemos visuomet yra sinkretinio pobūdžio.
- Tų reiškinų aprašymui, problemų sprendimui nepakanka vienos disciplinos požiūrio. Būtina pasitelkti skirtingus gebėjimus ir juos jungti.
- Kompleksinio, integruojančio požiūrio reikalaujama ir tarptautiniuose vertinimuose.

Kaip prie ateities mokyklos kūrimo prisideda vadovėlių kompleksas „Vaivorykštė“?

- „Vaivorykštė“ - tai vadovėlių kompleksas, kuris integruotomis pamokomis, veiklomis, projektais padengia visą pradinio ugdymo programą.
- Ekspertų nuomone, tai vienintelis tokio pobūdžio vadovėlis pasaulyje.
- Vadovėlis apima I – IV klases ir yra patvirtintas ŠMM ekspertų.

Kaip integruojama „Vaivorykštėje“?

- Ugdymo procesas grindžiamas **reiškinių** tyrinėjimu ir aptarimu, tai vadiname **teminiu integravimu**.
- Aptariant kiekvieną reiškinį jungiami **bendrieji** ir **dalykiniai** gebėjimai.
- **Bendrieji gebėjimai:** mokėjimas mokytis, komunikavimas, pažinimas, bendradarbiavimas, iniciatyvumas ir kūrybingumas, kritiškas mąstymas, asmenybės saviraiška.
- **Dalykiniai gebėjimai:** pasaulio pažinimas, gimtoji kalba, matematika, anglų kalba, dailė ir technologijos, muzika, šokis, etika.

Kas diktuoja integravimo temas?

- Integravimo temas diktuoja Pasaulio pažinimo programa.
- Kiekvienas mėnuo turi bendresnę temą, kurią konkretina savaitė turi temas. Per keturis pradinio ugdymo metus 130 temų.

Integruotas požiūris kuria išsamesnį aptariamo reiškinio pavidalą.

Savaitės tema ir mėnesio tema

IV kl, Rugsėjis, „Pagalvokime kitaip“

Žmogaus kūrybiškumas

Daug pagaminame, daug suvartojame

Kaip prasideda verslas?

Verslo planas

Ugdant integruotai svarbiausia suderinti du „tinklelius“

integravimo tinklelis

- apie ką bus kalbama, koks gyvenimo reiškiny bus aptariamas

dalykinis tinklelis

- nuosekli atskiros disciplinos metodika – mokymas skaityti, rašyti, skaičiuoti, dainuoti ir t.t.

Kodėl reikia vadovėlio?

Tik vadovėlyje ar kitokioje mokymo priemonėje galima pasiekti **rišlumo** ir **sistemingumo**, nes reikalingas vieningas požiūris.

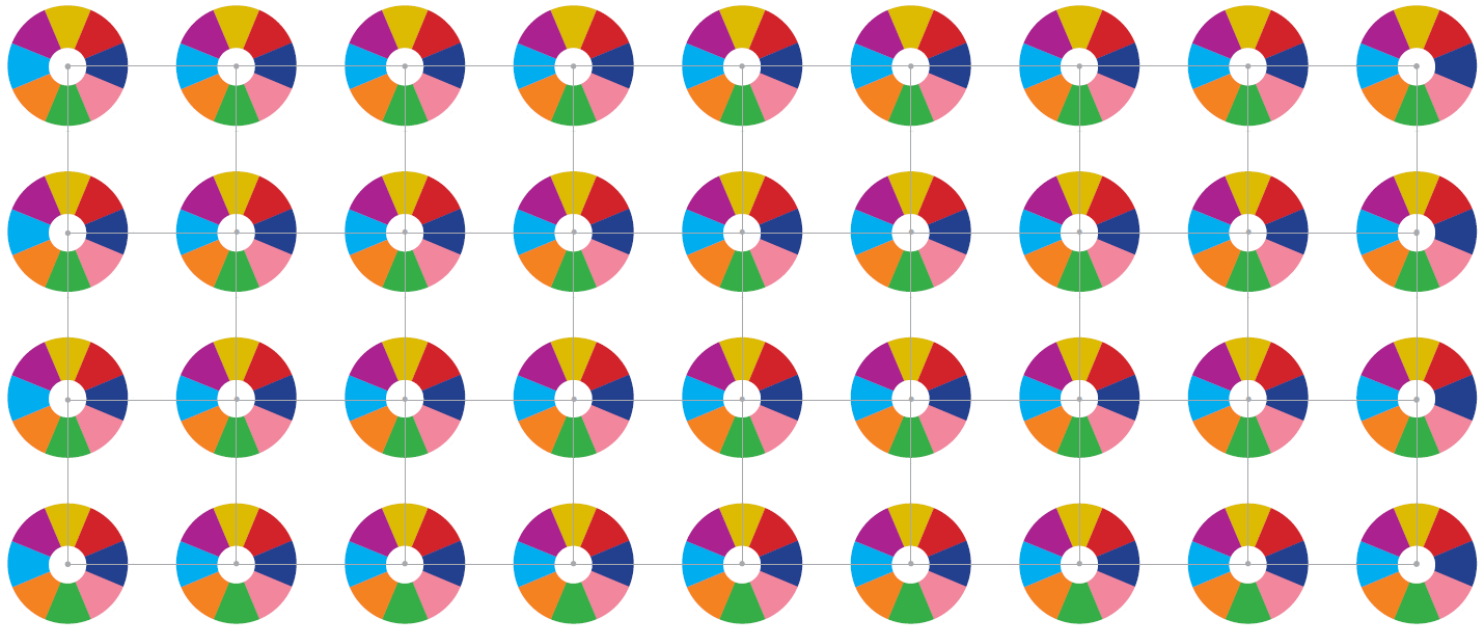
Rišlumą užtikrina metodiškai nuoseklus atskirų disciplinų (kalbų, matematikos ir kt.) medžiagos išdėstymas.

Sistemingumas atsiranda derinant visas disciplinas prie savaitės ir mėnesio temų bei siejant kiekvienais metais pasikartojančias (tik aukštesne pakopa) panašaus pobūdžio temas.

Pačiam mokytojui susikurti rišlią ir sistemingą integruoto ugdymo sistemą yra nelengva.

Temų sistema: horizontalus ir vertikalus ryšys

Iš ko susideda vadovėlių komplektas?

- **Vadovėlis** kiekvienam mėnesiui jungia visas disciplinas. Devyni vadovėliai metams.
- **Pratybos** – kiekvienam mėnesiui atskiras sąsiuvinis. Devyni sąsiuviniai metams.
- Skaitmeninė mokymo priemonė **E-lankos**: visi vadovėliai ir pratybos, audio, video medžiaga, mokytojo knyga ir kt.

Projektinė veikla

- Integruoto ugdymo tikslas – išmokyti vaikus taikyti bendruosius ir dalykinius gebėjimus tyrinėjant, aptariant tikrovės reiškinius, kūrybiškai sprendžiant problemas. Visa tai geriausiai atsiskleidžia projektinėje veikloje.
- Kiekvieno mėnesio pabaigoje vykdomas mėnesio temą apibendrinantis projektas.

Mokymasis už mokyklos ribų

- Siekiant, kad vadovėlio temos mokiniams taptų apčiuopiamos, įtaigiai atspindinčios tikrovės reiškinius, dalį pamokų derėtų perkelti už mokyklos ribų:
 - Muziejai,
 - Nacionaliniai parkai, gamtos rezervatai,
 - Kultūros renginiai, aplinkinės įmonės ar valdžios įstaigos.

Kaip sujungti formalų ir neformalų ugdymą?

- **Neformalus** ugdymas, pavyzdžiui, robotikos būreliai traukia vaikus, daro jiems didelį įspūdį, bet šiandien nesiejami su **formaliuoju** ugdymu.
- „Baltų lankų vadovėliai“ ir „Robotikos akademija“ parengė projektą, leisiantį integruotas formaliojo ugdymo temas pratęsti ir praplėsti robotikos užsiėmimų metu.
- Kiekviena vadovėlio tema gali būti baigiama roboto kūrimu.

Kokia nauda mokytojui?

- Vadovėlis atitinką **Bendrają ugdymo programą**, todėl dirbant integruotai nenukenčia pamokų turinio kokybė.
- **Sistemiškai** išdėstyta, visų disciplinų programas aprėpianti mokymo medžiaga leidžia mokytojui integruotai dirbti ne kartais, bet nuolatos.
- **Vadovėlis – tai savotiškas trampinas**, nuo kurio atsispyręs, mokytojas gali pridurti savąją medžiagą, pakeisti ar pritaikyti esančias užduotis savo mokinių poreikiams.

Kokia nauda mokiniui?

- Išauga motyvacija mokytis, nes **mokymasis tampa įdomus**.
- Ugdomas **holistinis** požiūris į pasaulį.
- Ugdomas kritinis mąstymas ir kūrybiškas požiūris į problemų sprendimą, mokoma dirbti grupėje, skatinama saviraiška.
- Integruotas ugdymas puoselėja **individualius vaikų gabumus**, yra lengvai pritaikomas kiekvieno moksleivio poreikiams.
- Moksleivis nešioja lengvesnę kuprinę.

